

Haldenvassdragets Brukseierforening

Vår dato: 20.01.2025

Vår ref.: 202502029-2 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir tillatelse til midlertidig fravik fra HRV i Rødenessjøen i Marker kommune

Vi viser til søknad av 20.1.2025 om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Rødenessjøen i Haldenvassdraget i Marker kommune.

Søknaden

NVE har mottatt følgende søknad fra Haldenvassdragets Brukseierforening:

«Viser til telefonsamtale og sender over en søknad om midlertidig fravik fra reglementet for Rødenessjøen i Marker kommune. Konkret søker vi om å la vannstanden i Rødenessjøen overstige HRV med 20 cm i ca. 5 dager.

HVB er regulant på Rødenessjøen og Østfold Energi AS eier Ørje kraftverk og dam ved utløpet av Rødenessjøen. Østfold Energi er i gang med arbeider med å bygge ny dam på Ørje til erstatning for den ca. 100 år gamle dammen. De har i den forbindelse fått tillatelse til å senke vannstanden i inntaksbasseget til nivåer under LRV.

For å komme i gang med arbeidene, har vi midlertidig satt nålestengsel ved utløpet av Rødenessjøen, slik at man får anledning å arbeide tørt nede ved dammen for å bygge en fangdam, for deretter kunne fortsette byggearbeidene mens sjøen dreneres på naturlig vis.

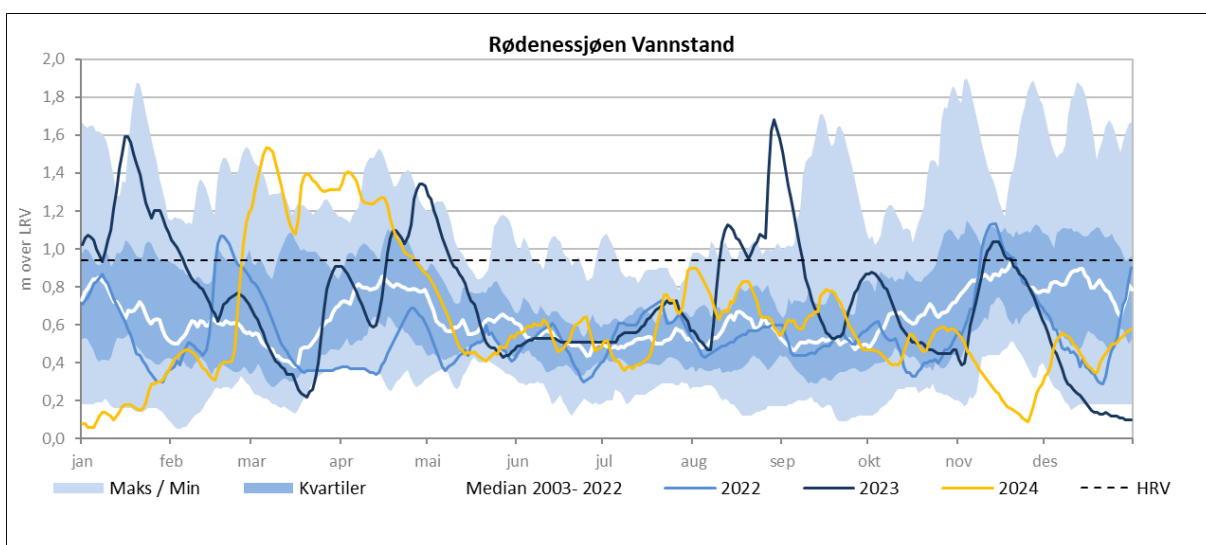
Vi oppdaterer daglig våre tilsigsprognoser for vassdraget, og erfarer dessverre at vi i løpet av helgen har fått en utvikling med vesentlig mildere vær og mer nedbør kommende uke enn vi kunne se for oss så sent som på fredag. Dette medfører at den horisonten vi hadde på 14 dager med fortsatt nålestengsel på Ørje er redusert til 5-6 dager før vi når HRV i Rødenessjøen.

Dette er for kort tid til at vi klarer å fullføre arbeidet med fangdammen, og vi vil bli nødt til å evakuere byggegropa for å tappe ned Rødenessjøen, og så ta opp igjen arbeidene senere, når vi igjen kan sette nålestengsel ved utløpet til Rødenessjøen.

Ved å overtoppe Rødenessjøen til 118,43, som er 20 cm over HRV, vil vi kunne forlenge byggetiden med 2 dager, som vil være tilstrekkelig for å kunne ferdigstille fangdammen uten å måtte evakuere byggegropa. Vi forventer at vi vil være tilbake til HRV eller lavere i løpet av en uke.

Umiddelbar konsekvens vil være selve overtoppingen av Rødenessjøen. Til tross for mer tilsig kommende uke, vil vi raskt kunne drenere sjøen til nivåer godt under HRV. Situasjonen med vannstand over HRV er mer normalt enn unormalt for Rødenessjøen selv i januar. Senest i januar 2023 steg vannstanden i Rødenessjøen til 118,89, som er 66cm over HRV. Det er Rødenessjøens svært begrensende og naturlige avløp som er årsaken til at vi ofte kommer godt over HRV i Rødenessjøen. Vi legger ved kurver som viser utviklingen i vannstand tre siste årene, inkl. kvartiler og maks/min-nivåer.

Med bakgrunn i at nivåer godt over HRV i Rødenessjøen er en situasjon som normalt inntreffer flere ganger årlig gjennom hele året, er vår oppfatning at dette ikke medfører noen unormal ulempe i vassdraget.»

Høring

På grunn av tiltakets umiddelbare nødvendighet og begrensede virkninger har vi ikke funnet behov for en høring.

NVEs vurdering

Tillatelse til regulering av Rødenessjøen er gitt 08.04.1893 etter den gamle vassdragsloven av 1887, med manøvreringsreglement av 25.10.1929. Rødenessjøen reguleres mellom LRV kote 117,45 og HRV kote 118,39 (NN2000). Manøvreringen eies og håndteres av Haldenvassdragets Brukseierforening.

NVE ga i vedtak den 25.9.2024 tillatelse til midlertidig senkning av Rødenessjøen (kun partiet ved Dam Ørje) under LRV i forbindelse med en planlagt damrehabilitering. Den foreliggende søknaden er knyttet til de samme anleggsarbeidene. NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

Tiltaket innebærer at vannstanden i Rødenessjøen vil stige inntil 20 cm over HRV i en periode på om lag fem dager. Vannstandskurvene fremlagt i søknaden viser imidlertid at dette har forekommet flere ganger (naturlig) de siste årene, og utgjør slik sett ikke noen ekstraordinær situasjon. Ut fra de foreliggende opplysninger kan NVE derfor ikke se at tiltaket vil være til vesentlig skade for noen kjente allmenne interesser eller de økologiske forholdene i vassdraget.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og av kort varighet. Det anses også som et nødvendig tiltak for å sikre forsvarlig og sikker gjennomføring av påbegynte anleggsarbeider. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

NVEs konklusjon

NVE gir tillatelse til at Haldenvassdragets Brukseierforening kan la vannstanden i Rødenessjøen overstige HRV med inntil 20 cm (kote 118,59 i NN2000¹), i inntil fem dager i januar 2025. Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Det skal føres protokoll for det tidsrommet manøvreringsreglementet fravikes.
- Det forventes at Haldenvassdragets Brukseierforening følger nøye med på utviklingen av nedbør og tilsigsforhold, og eventuelt endrer tappingen hvis utviklingen blir vesentlig annerledes enn dagens beregninger viser. Vi ber om å bli holdt orientert om situasjonen i vassdraget.
- Berørte parter skal informeres så langt det er mulig.
- NVE forutsetter at Haldenvassdragets Brukseierforening har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Vi ber om tilbakemelding på at tillatelsen er mottatt.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Brit Torill Haugen
fagleder, ny kraft

---

¹ Tilsvarende kote 118,43 i NN1954.

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Haldenvassdragets Brukseierforening

Kopimottakerliste:

Haldenvassdragets Brukseierforening - Tom Flattum

MARKER KOMMUNE

ØSTFOLD ENERGI AS

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: <ul style="list-style-type: none"> • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Hvem kan klage på vedtaket?

Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.

Hvor skal du sende klagen?

Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.

NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.